

Edinost

Glasiló političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 meseca 6 K. — na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira, Naročnina na nedeljsko izdajo „Edinosti“ stane: celotnega K 5-20, pol leta 2-60. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uređništvo lista. Nefrankovane pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna kon sorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-branilni račun št. 841-652. TELEFON št. 1157.

BRZOJAVNE VESTI.

Cesar na Dunaju.

DUNAJ 12. Cesar je ob 4. in pol uri zjutraj dospel iz Budimpešte ter se je podal v Schönbrunn.

Kardinal Samassa ni bil povabljen na dvorni obed.

DUNAJ 12. „N. Wiener Tagblatt“ poroča iz Budimpešte: Splošno se je opazilo, da ni bil na dvorni obed, na katerem so bile vse osebe, ki so se udeležile cerkvene slovesnosti povodom 40-letnice kronanja, povabljen ravno kardinal Samassa, ki je služil pontifikalno mašo.

Poljedelski centralni zavod.

DUNAJ 12. Poljedelski centralni zavod je imel danes pod predsedstvom grofa Ferdinanda Buquoy sejo, katere so se udeležili zastopniki ministrstev za notranje stvari, poljedelstva, trgovino in namestništva. Glavni referent vit. Hohenblum je najprej priobčil, da se je knez Auersperg predsedništvu odpovedal. Vit. Hohenblum je nato poročal o najvažnejših agrarno-političnih dnevnih vprašanjih.

Nizeavstrijski deželni zbor.

DUNAJ 12. Nizeavstrijski deželni zbor je danes vsprejel nujni predlog, v katerem se pozivlja vlado, naj ugotovi vsem prošnjam kmetijskih sinov in poljskih delavcev ter jih oprosti od orožnih vaj. Nadalje je deželni zbor sklenil zakon glede občinskih posredovalnih uradov, konečno je vsprejel predlog, ki pozivlja vlado, naj prične z regulacijo Morave iz državnih sredstev, ne da bi bilo treba kaj prispevati deželi.

Predsednik državnega sodišča Unger odstopi.

PRAGA 12. „Den“ poroča z Dunaja, da bo pravosodni minister dr. Klein imenovan predsednikom državnega sodišča na mesto dr. Ungerja, ki pojde v kratkem v pokoj.

Delegacije.

BUDIMPEŠTA 12. Avstrijska in ogrska vlada sta opustili misel, da bi sklicali delegacije meseca septembra. Delegacije bodo sklicane še le koncem leta.

Vzrok cesarjevega odhoda iz Budimpešte.

BUDIMPEŠTA 12. List „Ujsag“ je priobčil neko pismo z Dunaja, v katerem se pojasnjuje odhod cesarjev iz Budimpešte. Glasom tega pisma je primitiven in priprost način praznovanja 40-letnice kronanja napravil v dvornih krogih najmočnejši utis.

Vsa slavnost se je omejila na slovesno mašo v cerkvi sv. Matije, na katero niso bili povabljeni avstrijski ministri in niti diplomatični zbor. Cerkev je bila na pol prazna.

Avdijska grofa Andrassyja pri cesarju.

BUDIMPEŠTA 12. V političnih krogih je provzročila splošno zanimanje avdijska, ki jo je včeraj imel grof Andrassy pri cesarju. Andrassy je izjavil: „Nadejam se, da pojde vse dobro“.

Baron Aehrenthal v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 12. Minister za unanje stvari baron Aehrenthal je obiskal ministrskega predsednika dr. Wekerle ter se je z njim dlje časa razgovarjal.

Nagodbena pogajanja.

BUDIMPEŠTA 12. V ministrskem predsedstvu so se danes nadaljevala nagodbena pogajanja. Pričela so o ob 9. in pol uri. Posvetovanje se je vršilo tarifnih in užitinskih vprašanjih. Začasno bodo danes

popoludne dovršena in avstrijski ministri ter strokovni referenti se ob 5. uri popoludne s posebnim vlakom povrnejo na Dunaj.

BUDIMPEŠTA 12. „Ogr. biro“ poroča: V palači ogrskega ministrskega predstava so se danes ob 2. uri popoludne nadaljevala nagodbena pogajanja. Razum ministrov so bili to pot na razpravi tudi strokovni referenti. Posvetovanja so se vršila do 5. ure popoludne. Iz palače ministrskega predstava so se avstrijski ministri in strokovni referenti direktno peljali na kolodvor ter se vrnili na Dunaj. Z današnjim dnem so pogajanja začasno dovršena; vendar se bodo v kratkem nadaljevala na Dunaju. Tekom sedanjih posvetovanj se je v vprašanju bloka veterinarske konvencije in vžitine doseglo med obema vladama bitstveno zblizanje. Stvar pa ne stoji tako glede tarif alpskih železnic, glede katerega vprašanja bo treba novih predlogov. Nadalje se je posamično razpravljalo o besedilu carinske in trgovinske pogodbe, ki se jo ima skleniti med obema državama in tudi tozadevno je prišlo do znatnega zblizanja.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 12. Zbornica je n. daljevala generalno debato o železniški predlogi. Govorila sta posl. Bukovics in Jurics za predlogo, posl. Magdić in hrvatskem jeziku proti predlogi, nakar je bila razprava prekinjena.

Posl. Schuller (ustavna stranka) je interpeliral radi revizije kazenskega zakonika in trgovinskega zakona, da se prepreči nepoštena konkurenca.

Pravosodni minister dr. Günther je odvrnil, da je izdelal novelo, po kateri bo možno vspešno kaznovati goljufijo.

Posl. Ladislav Goldis (Romun) je interpeliral radi razpustitve zidarske strokovne organizacije. Rekel je, da so temelji prave ustave društvena in tiskovna svoboda. Zelo se čudi, da v novem času razpušča minister za notranje stvari delavske organizacije. Številno političnih pravnih je skoraj več nego na Romunskem. (Prigovori na levi.)

Pravosodni minister dr. Günther: „Tega ste krivi vi!“ — Hrup je postajal čim večji. Več poslancev stranke neodvisnosti je skočilo proti govorniku ter mu zaklicalo: „Sramota je, da se tukaj tako govori!“ — Posl. grof Teodor Batthyany: Mi ne bomo trpeli, da bodete vedno grdili deželo. Vi hočete provzročiti le škandale. Hočete biti mučeniki, da nas kompromitujete pred inozemstvom. Ker je hrup čim dalje bolj naraščal, je predsednik prekinil razpravo.

Med pavzo je hrup trajal dalje. Na narodnostne poslance so letele različne psovke. Pravosodni minister dr. Günther je skušal razburjene poslance pomiriti, nakar je nastal mir.

Ko se je seja obnovila je posl. Goldis izjavil, da nikakor ni hotel žaliti vlade oziroma zbornice, in ako je proti svoji volji rabil žaljiv izraz, prosi za oprostitev. Smeja pa za razžaljenje, ako se mu podtika, da je hotel razžaliti madjarski narod. (Pritrjevanje).

Interpelacija Goldisa je bila konečno izročena ministru za notranje stvari ter na to seja zaključena. Prihodnja seja jutri predpoludne.

Imunitetni odsek poslanske zbornice.

BUDIMPEŠTA 12. (Ogr. biro) Imunitetni odsek je danes razpravljal stvar kršenja imunitete posl. Vajde. Odsek je sklenil uvesti preiskavo ter pričeti z isto prihodnji teden.

bilo lahko pripravilo v nevarnost očeta... nismo se upali!“

„Ali je zapustil očetov dom, predno so ga vjeli naši? Ali je imel s kom kakšen sestanek?“

„Z nikomur — razun z nekim sosedom, s krošnjarjem Brezo.“

„S kom?“ je zavpil polkovnik in šinil pokoncu, kakor da ga je pičil gad.

Dunvud je zastokal na glas, se udaril s pestjo po čelu in vzkliknil razburjen:

„Izgubljen je!“ in je zbežal iz sobe.

„Harvi Breza?“ so ponavljali vsi sodniki in stroga stara gospoda na predsednikovi strani sta se pomenljivo spogledala.

Henrik pa se je vzravnaval ponosno in dejal: „Da, gospodje, priznam, da je bil Harvi Breza, ki mi je priskrbel tisto obleko in da sem z njegovo pomočjo prišel mimo Vaših straž — toda do svoje smrtne ure, do zadnjega svojega dihleja bom trdil, da so bili moji nameni čisti, da sem nedolžen.“

„Stotnik Hvarton,“ je dejal predsednik s svečanim glasom. „Sovražniki svobode Amerike so napenjali vse sile, da bi zlomili našo moč. V razmerju z njegovo vzgojo in z njegovimi sredstvi ga ni v vrstah naših sovražnikov nevarnejšega človeka nego je ta Harvi Breza — on je vohun, zviti, lokav, prekanjen

Novi srbski minister za notranje stvari.

BELIGRAD 12. Poslanec in predsednik časniškega društva Nasta Petrović je imenovan ministrom za notranje stvari. Petrović pripada Viševi skupini staroradikalne stranke.

Avstroograska-bolgarska pogajanja.

SOFIJA 12. Bolgarski delegatje za pogajanja o sklepu trgovinske pogodbe pojdejo prihodnjo nedeljo na Dunaj.

Bolgarski vojaki dezertirali.

SOFIJA 12. Vesti iz Plovdiva poročajo, da je večino dezertiranih vojakov ujela obmejna oblastnija. Najbrž jih je le malo prekorajilo mejo. Ujete vojake izročijo vojaškemu sodišču. Večina je izjavila, da jih je na dezertacijo nagovoril njihov baterijski poveljnik stotnik Stojkov. Poslednji se nahaja v sodnijski preiskavi.

Kriza mestnega občinskega zastopa v Florenci.

FLORENCA 12. Večina mestnih zastopnikov je odstopila. Bržkone bo imenovan vladni komisar.

Italijanski senat.

RIM 12. Senat je vsprejel predlog, da se 4. juli 1907 100 rojstni dan Garibaldijev proglasi narodnim praznikom. Predlog je bil vsprejet z živahnim odobravanjem.

Iz Švice.

BERN 12. Stanovski svet je dovolil kantonu Graubünden za gradnjo retiške železnice 5 milijonov frankov.

Vinogradarska kriza na Francoskem.

CARCASSONNE 12. Ves municipalni svet je podal svojo ostavko.

PARIZ 12. „Echo de Paris“ zatrjuje, da je general Bailloud, poveljnik 9. vojnega zbora v Montpeliu poslal vojnemu ministru zaupno pismo, v katerem ga je obvestil, da se v slučaju spopada z vinogradniki ne more zaneesti na pokorščino čet.

PARIZ 12. Listi poročajo, da je bilo tudi v vojašnici 122. pešpolka v Montpeliu povodom demonstracij vinogradnikov nekoliko slučajev punta.

PARIZ 12. „Temps“ dementira vest, da se je v 122. pešpolku v Montpeliu dogodil slučaj kršenja discipline. „Liberte“ poroča, da bo 100. polk v Narbonne premeščen v Gap. Ministerski predsednik Clemenceau meni, da so za dogodke v tem polku odgovorni klerikalni častniki, proti katerim bo bržkone uvedena preiskava.

MONTPELLIER 12. Dogodek, ki se je, kakor javljajo različni listi, pripetil v tukajšnji ženijski vojašnici, je bil nastopen: Nastopila je stotinja, ki je imela prevzeti rediteljsko službo na kolodvoru. V vrstah je bil tudi neki pijan vojak, ki se je branil odmarširati s svojimi tovariši. Odvedli so ga nazaj v vojašnico ter kaznovali.

Ivan Orth je v Evropi?

PARIZ 12. Minoli terek je dospel iz Argentine dr. Quintana, sin bivšega predsednika argentinske republike. Podal se je k biografu Ivana Ortha, Garzonu, ter mu izročil neko lastnoročno pismo, ki ga je „Figaro“ danes priobčil, v katerem pismu so spoznali pisavo bivšega nadvojvode.

„Figaro“ je potem priobčil članek Garzona, v katerem isti zagotavlja, da je Ivan Orth, bivši avstrijski nadvojvoda dne 8. junija iz Rio de la Plate dospel na parniku „Araguaya“ v Cherbourg. Istega dne je prišel v Pariz ter je potem odpotoval na Angleško.

Barka a z 11 mornarji se potopila.

NORFOLK (Virginija) 12. Izginila je

neka barkasa, ki je dne 10. t. m. o polnoč odšla iz Jamestowna ter se hotela prepeljati k oklopnjaki Minnesota. Govori se kakor gotovo, da je zadel vanjo neki parnik. Na barkasi je bilo 11 mož.

John Morgan.

WASHINGTON 12. Umrl je John Morgan.

Državni tajnik Root in japonsko vprašanje.

WASHINGTON 12. (Associated Press) Državni tajnik Root je najodločneje odklonil vsako izjavo o japonskem vprašanju. S tem hoče preprečiti, da bi se vsled uradne izjave ne razširjale vznemirjajoče govore.

Iz Salvadorja.

MEKSIKO 12. Predsednik republike Salvador je brzojavil tukajšnjemu poslaniku Salvadorja, da so danes Nikaraganci s pomočjo salvadorskih revolucionarjev s topničarko bombardirali mesto Acapulco ter je zasedli.

Rusija.

Orožnik umorjen.

TOMAŠOV (gub. Lublin) 12. Tukaj je bil umorjen neki orožniški stražmešter. Vsled tega so bile po vseh tovarnah preiskave. Aretovanih je bilo mnogo delavcev.

Agrarno gibanje na Ruskem.

PETROGRAD 12. Agrarno gibanje v južni Rusiji in izlasti v okrožju Černikova se naglo razširja. Agitatorji zažigajo dvorce ter nagovarjajo kmete na štrajk.

Svoboda shajanja.

BEROLIN 12. „Wolffov biro“ poroča iz Petrograda: Socijalni demokrati so uložili v državni dumi zakonski načrt glede svobode shajanja. Po tem načrtu naj bi imeli vsi ruski državljani neglede na starost in spol, pravico, da zamorejo prirejati shode na kateremsihodi kraju na planem ali v zaprtih prostorih, ne da bi bilo treba dovoljenja od policije. Uradniki, ki bi hoteli take shode motiti, naj bi bili kaznovani z ječo do 6 mesecev.

Teroristi v Kurlandiji.

MITAVA 12. Tukaj je bila aretovana banda 18 teroristov. V Dondangenu na obali Kurlandije so odkrili zalogo piroksilina, dinamita in drugih eksplozivnih snovi ter več bomb.

Izvršene smrtne obsodbe.

RIGA 12. Včeraj zjutraj rano je bilo ustreljenih osem vjetnikov, ki so se bili spuntali v centralni ječi in katere je potem vojno sodišče obsodilo na smrt. Vsi so šli pogumno v smrt klicaje: Živela revolucija. Na to so jih pokopali na mestu, kjer so bili usmrteni.

Državna дума.

PETROGRAD 12. Včeraj je дума v prvem čitanju razpravljala o zakonskem načrtu glede lokalne justice. Debata je bila strogo stvarna.

Umor generala Uljanina.

ASKABAD (Kavkaz) 12. (Petr. brz. ag.) Načelnik železnice centralne Azije, general Uljanin, je bil danes umorjen od neznanih oseb, ki so bile v uniformi.

Napad kavkazijcev in Hunguzov.

HARBIN 12. Neka iz Kavkazijeve in Hunguzov sestoječa banda je danes obstreljevala poslopje, v katerem so zapor in staro postajo v Pogranicnaji. Ubit je bil neki policijski mojster, ko je branil svoje stanovanje, isto tako tudi dva obmejna vojaka. En vojak je bil ranjen. Nato je banda pol ure streljala na vojašnico.

Razdelitev volilnih okrajev in Italijani.

V dunajski „Information“ čitamo:

„Vspeh volitev je med drugim dokazal tudi to, kako nekritično in nevede je bivši parlament določil meje mnogokateremu volilnemu okraju. Kakor znano, so Italijani z obstrukcijo grozili volilni reformi, ko je pasirala skoro že zadnji stadij. Zakaj? Vladni načrt je uredil tržaški volilni okraj tako, da so bili trije mandati gotovi za meščanstvo, jeden pa za proletarijat. Italijani pa niso hoteli socijalni demokraciji prepustiti brez boja niti enega mandata in so s silnim patosom zahtevali, naj se demokratično okrožje razkosa, ker so pričakovali, da s tem odvrnejo od Trsta vsako nevarnost od socijalno-demokratične povodnji. Zbornica je ugodila tej želji, a glej, Trst je odposlal v zbornico štiri socijalne demokrate. Kratkovidna in tesnosrčna taktika Italijanov se je britko maščevala nad njimi s a mimi.“

Iz teh izjavaj ni razvidno, kako si pisec v „Information“ tolmači izvolitev socijalno-demokratičnih poslancev v Trstu: ali meni, da je zmaga socijalna demokracija sama se svojimi idejami, ali pa vidi v zmagi socijalno-demokratičnih kandidatov le izraz nezadovolj-

PODLISTEK.

VOHUN

85

Amerikanski roman. — Spisal J. F. COOPER.

„A bilo je prvikrat, ne?“ je vprašal predsednik z očetovsko sočutnim glasom.

„Ne, ne!“ je vzkliknila Fanika. „To je bil že četrti njegov obisk!“

„Saj sem vedel,“ se je smehljaj starček in si mel roke. „Imamo tu predrznega, čudovito predrznega mladčena pred seboj. Prepričan sem, da je v boju vojak, da mu ga ni para! — V kaki maski je prihajal prejšnje čase?“

„Takrat ni potreboval nobene maske. Kraljeve čete so bile v deželi in so ga svobodno puščale skozi.“

„Torej je bil to prvi obisk, ko je prišel brez svoje uniforme?“

„Prvi, gotovo!“ je živahno potrdila Fanika.

„A ste mu pisali? ste ga prosili, naj pride? Gotovo da ste zelo hrepneli po svojem bratu?“ je dostavil polkovnik z nestrpnostjo.

„Da smo hrepneli po njem in kako zelo hrepneli, to je res — a pisali mu nismo kakršnokoli občevanje s kraljevo armado bi

nosti tudi drugih slojev, ki sicer politično ne pripadajo socialni demokraciji? Naše pričanje govori za to poslednje domnevanje. Pa pustimo to, ker smo oni sestavek v „Information“ posneli le zato, ker je v njem izrecno priznано, da so se tržaška volilna okrožja določila po zahtevah in željah italijanskih poslancev. In to velja brez dvoma tudi gl. de Istre. To smo hoteli zabeležiti, da se bo vedelo, kako drzna laž, kako gnusno hinavstvo je bilo to, da so Italijani po svojem porazu na minolih volitvah kričali proti vladi in parlamentu, češ, da so se volilni okrajci določili na škodo Italijanov! Zgodilo se je marveč, kakor so hoteli oni. Kaj moreta vlada in parlament za to, ako so bili Italijani prevrjeni v računih, ki so šli za tem, da bo slovensko prebivalstvo v takem imenovanem italijanskim okrajih pod znanim pritiskom in po proslulih volilnih mahinacijah tudi to pot oddajalo — italijanske glasove. V tem so se to pot zmotili mogočni signori. Menili so, da bodo tudi sedaj siromašni narod gonili na volišče, kakor se goni neumno žival v klavnico. Ali velik del naroda našega se je osvestil in se zavedel svojega narodnega in človeškega dostojanstva in noče biti več — žival, uprežena v jarm svojih zatiralcev in zaničevalcev! Po vzdramljenju naroda se je pokazalo, da italijanski volilni okrajci niso — italijanski!

In tu je hkratu nastopil interesanten psihološki moment, ko so signori začeli zatajevati svoje lastno dete: po njih lastnih zahtevah in željah prirojeno razdelitev volilnih okrajev. Se več: ne le zatajevati, ampak zaničevati kakor kakega neligitimnega bastarda, ki sta ga parlament in vlada v svojem sovražstvu do Italijanov vsilila, da zadast italijanstvu hud udarec.

Gospodje so nepopoljšljivi in so jednostavno nedostopni pametnemu spoznanju, ki jih jedino more rešiti in jim zagotoviti njihovem številu primerno pozicijo. Italijani so se zagrizli v boj, v katerem morajo slednjič podleči. Zagrizli so se v boj, v katerem jim je edino orožje — zatajevanje tega, kar je, kar faktično obstoji, v boj proti naravi. Od tega boja nočejo odnehati. Doslje jim je res z znanimi nemoralnimi sredstvi in s podporo — da govorimo z državnim poslancem Spinčičem — novodobnih tiranov vspevalo, da so tudi drugemu svetu, ki naših narodnostnih razmer ne pozna, sugerirali prepričanje, da so to italijanski kraji. Ali, kakor mora biti vsakega spletnja enkrat konec, tako je prišel tudi za signore usodni trenutek, ko jih dogodki in dejstva bijejo po zobeh. Slepavstvu se je približal konec. Kdo bo odselej veroval več trditvi, da je Istra italijanska pokrajina, ko so bili vsi trije slovenski kandidati že na prvi volitvi sijajno izvoljeni, italijanskih pa — nobeden?! Kdo bo še veroval tej trditvi, ko sta na ožjih volitvah v „italijanskih“ okrajih Pulj in Poreč italijanska kandidata prodrli z malenkostno večino le še na ta način, da sta takorekoč na kolenih prosila pomoči pri elementih, ki so jima politično nasprotni, pri strankah, ki niti italijanske niso po svoji sestavi! Kako naj svet še veruje v italijanstvo Istre, ko je en sam slovenski kandidat — dr. Laginja — dobil kakor trikratni kandidat več glasov, nego vsi trije izvoljeni italijanski kandidati skupaj?!

Krik od italijanske strani radi baje za njih krivičnega razvrščenja volilnih okrajev je sleparstvo, hinavstvo, humbug. Italijanski oligarhiji bi mogel postreči jedino le takov volilni red, ki bi slovenski večini odrekel volilno pravico. To pa je zahteva, ki jej menda ne bo tako lahko ustreči.

Ako bi bilo v Italijanih sposobnosti za trezno razmišljanje o svojem lastnem položaju in tudi — recimo — združega, računajočega egoizma, kar hitro bi posnemali izgled moravskih Nemcev. Tudi ti so imeli večino v deželni zbor in odboru v zvezi dejstva, da je dežela po 2/3 češka. Ali kakor pametnim in računajočim ljudem je bilo jasno, da se to krivično, nenaravno in nasilno stanje ne more za dolgo več vzdržati in spustili so se v pogajanja z zastopniki večine prebivalstva. Pogajanja so vspela na veliko srečo nemške manjšine. Abdicirali so sicer morali kakor večina in gospodarji dežele, ali zagotovili so si s tem trdno primerno pozicijo v deželi, kakoršnje gotovo ne bi si bili ohranili, ako bi bili nadaljevali obupen boj proti realnosti. Ta izgled naj bi posnemali istrski Italijani, mesto da kriče o neki krivici, ki v resnici ni drugega nego neodoljiva posledica narodnostnega razmerja v deželi! In to jedno bodi povedano istrskim Italijanom: čim dalje se bodo pekali, da vzdrže fikcijo italijanskega značaja dežele, čim dalje bodo hoteli oni, ki so manjšina, tlačiti in dušiti večino, čim dalje se bodo otežali spoznanju, da je v prvi vrsti v interesu njihove lastne nacionalne bodočnosti, da se sporazumejo se Slovani: tem dražje bo zanje to sporazumljenje!

Spor v krščansko-socialni stranki radi predsedništva v zbornici.

Vprašanje kandidature za predsedništvo zbornice je, kakor poročajo z Dunaja, prevzelo spor v novi krščansko-socialni stranki. Kakor znano, se je v začetku mislilo na kandidaturu dr. a. Ebenhocha; pozneje, ko so se staro-klerikalci združili s krščanskimi socialci, je prišla na površje kandidatura dr. Weisskirchnerja. Toda na seji, ki jo je včeraj imela stranka, je dr. Pattay na jasen način povedal, da od časa zadnje volitve predsedstva

zbornice, je krščansko-socialna stranka sklenila predlagati njega, Pattaya, kakor kandidata za predsedniško mesto. Pattay smatra oni sklep kakor še vedno obvezen. V očigled tej konkurenci za predsedniško mesto v zbornici, je stranka sklenila, da odgodi definitivni sklep.

Vprašanje predsednika nove zbornice.

Praske „Narodni Listy“ izjavljajo, da bodo slovanske stranke nastopile solidarno proti kandidaturi dr. Weisskirchnerja kakor predsednika poslanske zbornice. Iste zastopajo stališče, da so v večini, akoravno je razlika le neznatna in da jih bodo podpirali Italijani in Sionisti. Kakor kandidatje slovenskih strank za predsedniško mesto se imenujejo: Herold, Kramar in Začek.

Dogodki na Ogrskem.

Romunski dijaki za posl. Vajdo.
Iz Bukarešte poročajo, da so imeli v nedeljo dijaki tamkaj velik šod, na katerem so protestirali proti postopanju s posl. Vajdo v ogrskem državnem zboru. Posl. Vajda je prejel mnogo pozdravov.

Spor med Hrvatsko in Ogrsko.
Iz Budimpešte poročajo od 11. t. m.: Iz Budimpešte poročajo, da se imeli v nedeljo dijaki tamkaj velik šod, na katerem so protestirali proti postopanju s posl. Vajdo v ogrskem državnem zboru. Posl. Vajda je prejel mnogo pozdravov.

Politični položaj v Srbiji.

Iz Belegrada poročajo: Kakor prevladuje sedaj v krogih mlado-radikalcev mnenje, ostane ta stranka v najhujši opoziciji nasproti Pašiću, vendar utegne opustiti obstrukcijo, ker je odstopil minister za notranje stvari Protić. Ako opuste mlado-radikalci obstrukcijo v zvezi opozicijske stranke, ki se je vsled atere Vučićeve še poostrija, je iskati povoda v tem, da noče tudi ta stranka prevzeti odgovornosti, ako se odgodi pogajanja radi sklepa trgovinske pogodbe z Avstro-Ogrsko. Odgovornost bi pa ne izostala, ako ni garancije za obstoj vlade vsaj v prihodnjih tednih.

Drobne politične vesti.

Češki in poljski socialisti. Češki socialisti ne snujejo, kakor poročajo iz Prage lastnega kluba, marveč ustopijo v skupni socialno-demokratski klub. Šest poljskih socialistov iz Galicije in Slezije bo pa, kakor poročajo neki lvoški list, tvorilo v socialnodemokratski zvezi posebno avtonomistično skupino.

Bolgarsko vseučiliščno vprašanje. Iz Sofije poročajo: Ker so svoječasno pogajanja z odpuščeni vseučilišnimi profesorji ostala brezuspešna, je skušal naučni minister to vprašanje drugače rešiti, da bo možno prihodnje leto odpreti vseučilišče. V ponedeljek je bil namreč objavljen ukaz, s katerim je pet gimnazijskih profesorjev imenovanih vseučilišnim profesorji.

Krvave volitve v Galiciji. Iz Lvoza poročajo, da je prišlo v okraju Turka do krvavih izredov povodom ožjih volitev. Trije kmetje so bili ubiti, trije maloruski duhovniki in 30 kmetov pa težko ranjenih.

Vrhni inšpektor japonske armade baron Niši je dospel v ponedeljek v spremstvu dveh adjutantov na Dunaj. Baron Niši ostane na Dunaju dva meseca, da bo proučeval uredbe v avstro-ogrski armadi. Vspregel ga bo v avdiciji prvi cesar. Niši se je odlikoval pri Port Arturu in v bitki pri Mukdenu. Po vojni je postal vrhni inšpektor japonske armade.

Položaj v Črnigori. Iz Belegrada javljajo, da so črnogorski dijaki na beligradskem vseučilišču izdali na svoje rojake proglas, v katerem pravijo, da je knez Nikita odgovoren za težavni položaj v Črnigori ter zahtevajo, da se ga odstrani.

Dnevne vesti.

V zadnji seji mestnega sveta je bilo na dnevnem redu med drugim tudi imenovanje 6 profesorjev na komunalne srednje šole. Okoličanski zastopniki so glasovali proti in je to utemeljil svetov. Ivan Gorup, reši: V razpravi o proračunu so glasovali okoličanski zastopniki proti strošku za srednje mestne šole in je svetovalec Rybač povedal razloge za to glasovanje. Ker ti razlogi obstoje še vedno, je naravno, da glasujejo tudi proti predlaganemu imenovanju.

Preziranje našega jezika na tukajšnji davčni administraciji. Neki v Trstu bivaajoči Slovenec, ki mu je tudi priimek markantno slovenski, poseduje v davčnem okraju komenskem malo posestvice, od katerega mora seveda plačevati primeren davek kakor vsi drugi, kajti v tem pogledu se državni fiskus strogo drži principa enakopravnosti tudi nasproti Slovencev: naj sicer državna uprava še tako trdovratno prezira sirote Slovence, ali ko treba plačati, tedaj... o tedaj jih pozna, pa še kako jih pozna. To se pravi, zahteva tudi od njih vse žrtve za državo, ali jednake pravice v jezikovnem pogledu jim ne priznava niti tedaj, ko plačujejo davek... Nu, povrnimo se h konkretnemu slučaju.

Da je dotični davkoplačevalec Slovenec, za to govori že dejstvo, da je v komenskem okraju posedoval posestvice po svojih. K temu pa njegov pristno, markantno slovenski priimek, ki ga tudi davčna oblast piše

pravilnim slovenskim pravopisom, je očividni znak slovenske narodnosti dotičnika. In vendar mu davčna administracija v Trstu trdovratno pošilja laške „monitorio“!

Proti temu protestujemo. Kakor hitro zahteva davčna oblast tudi slovenski denar, je dolžna spoštovati tudi slovenski jezik. To zahtevamo in od tega ne odnehamo nikdar.

Splošna zveza državnih uslužbencev.

Prejeli smo: Naj podamo tudi mi nekaj pripomb k članku: „Splošni zvezi državnih uslužbencev v Primorju“. Mi sicer nečemo delati razdora v tem društvu in razgovarjati člene ali pritiskati nanje, naj odstopijo, temveč smo vedno za to, da se društvo, ki ima tako dobre namene, kolikor možno ojači. In naša vroča želja bi bila ta, da pristopimo vsi, kar nas je. Z druge strani pa zahtevamo, naj bo društvo to za kar je ustanovljeno, ne pa da se vmešava v politiko, ker s tem si ne bo nikdar pridobivalo simpatij, ampak vse se bo nevoljno obračalo od njega. Na ta način ne bo moglo uspešno delovati.

Da je to društvo kakor je sedaj, politično, mora priznati vsakdo ako trezno misli. Koliko naših glasov pri volitvah je bilo izgnanih in so pripomogli do zmage socialistom, ker po mnenju tega društva je edina rešitev človečanstva in njegovih težav socialistična stranka.

To se je pokazalo tudi na skupščini, ki se je vršila dne 2. t. m. in o kateri je na dolgo in široko poročal list „Lavoratore“.

Na to zborovanje je povabilo to „nepolitico“ društvo vse 4 socialistične drž. poslance, odzvala sta se poslanca Pagnini in Scabar. 5-tega drž. poslanca tržaškega našega dra. Rybača so popolnoma prezrli. To govori cele knjige, ako uvažujemo, da imamo ravno od dra. Rybača po njega mišljenju in njega sposobnosti pričakovati najizdatnejše pomoči. Vodičji te zveze bi bili morali pomisliti da dr. Rybač ravno tako pozna težnje uradništva kakor kakšen Pagnini ali pa Scabar!

Kar se pa tiče sposobnosti, o tem niti ne treba govoriti.

Dragi gospodje okoli „Fascio“! Ne, to niste prav storili, tako počenjanje je strankarsko, pa recite Vi, kar hočete.

Kaj mislite res, da smo sami socialisti?! Pa tudi, ako bi bilo temu tako, kaj ne potrebujete pomoči tudi od Slovencev in Slovanov sploh?! Dragi, ako ne nastopijo tudi Slovani v prihodnji poslanski zbornici za naše težnje, za naše potrebe, ne dosežejo ničesar tudi vsi socialisti skupaj.

To je jasn dokaz o vaši „nepristranosti“. Drugi pa je ta, da so glasili „Fascio“ priložili nekako prilogo, kar pa prav za prav ni, ampak le povečan list, in to tako imenovano prilogo so nam razposlali v nemškem jeziku. Torej oni hočejo, da ta list čitajo le Italijani in pa Nemci, za Slovence pa je zadosti, da plačujejo lep mesečni prispevek! Za drugo jih ne briga. — Kaj jim ni znano, da za svoj denar tudi mi lahko zahtevamo ugodnosti, kakoršno so dovolili Nemcem?

Tudi nas Slovanov je dosti uslužbenih v državni službi in bi radi čitali glasilo našega društva v slovenskem jeziku. Tako postopanje je škodljivo za zvezo, kajti dejstvo je, da radi tega mnogo Slovanov doslej ni pristopilo k zvezi.

Drugi pa so se vpisali v nadi, da bo društvo nepristransko. Sedaj pa, ko vidijo, da tega ni, se kesajo in neradi se bodo morali odločiti za kaj drugega, ker to bodi povedano „Fascio“, da prezirati se ne pustimo od nikogar, najmanj pa od tistega, ki ga plačujemo za nepristranost.

Tudi nam naj dajo takšno „prilogo“ kakor so jo dali Nemcem, seveda v našem jeziku in naj se ravna po pravih družtv, t. j., da smo vsi jednakopravni! Potem bodo videli, da bo društvo v blagor vseh lepo delovalo in pricivalo. Potem pristopijo tudi oni, ki še niso pristopili posebno na Goriškem. Da bi se z izdajanjem „priloge“ v slovenskem jeziku povečali stroški, to je res, ali če je denarja za Italijane in Nemce, naj ga bo tudi za nas Slovence.

Te pripombe naj „Fascio“ sprejme na znanje in jih upošteva.

Državni uslužbeni.

Tržaška tedenska statistika. Od 2. do 8. junija se je v tržaški občini poročilo 30 parov. Rodilo se je 138 otrok, to je 68 moških in 70 ženskih (od teh 19 nezakon-skih). Umrlo je 69 oseb in sicer 37 moških in 32 ženskih, (od teh 16 izpod enega leta.)

Organizacija poštarjev, poštinih oficijantov in aspirantov. Minolega tedna je sklical osrednji odbor poštinih oficijantov in aspirantov shod na Dunaj v prostore hotela „Post“. Pozivu so se odzvali skoraj vsi deželni in krajni odbori. V sled tega je bilo zborovanje obiskano po zastopnikih vse Avstrije prav močno. Ob enem so pristopila češka društva, katera so imela do sedaj svoj osrednji odbor v Pragi.

Dosegel se je lep, nepričakovan uspeh. Navzoči zastopniki osrednjega odbora poštarjev, so bili pooblašeni izjaviti, da so pripravljeni v slučaju sporazumljenja se združiti v jeden osrednji odbor. Sklenilo se je po daljši razpravi, postopati skupno.

Nova organizacija, v kateri bodo odselej združeni vsi poštarji, oficijanti in aspiranti vse Avstrije, sprejela je jednoglasno načrt or-

ganizacije, sestavo zakona o uravnavi službenih razmer ter se za slučaj strahovanj zastopništva naših stanovskih zanimanj izrekla popolnoma skupna.

V kratkem priredi osrednji odbor organizatorični shod v Ljubljani.

Kakor razvidno iz načrta, kateri se iz taktičnih vzrokov sedaj še ne objavi, — želeli bi bilo, da se tega poziva udeležijo vsa društva in krajni odbori poštarjev, oficijantov in aspirantov kranjske, koroške, sp. štajerske, goriške in istrske dežele po svojih zastopnikih.

TRŽAŠKA MALA KRONIKA.

Prepoznanje samomorilke. Včeraj smo poročali o samomoru neke nepoznane ženske, ki je skočila z okna v V. nadstropju neke hiše v ulici dell'Acquedotto. Truplo samomorilke — ki je bila mrtva v hipu — je bilo prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu. Včeraj popoldne je pa prišel v mrtvašnico rešpicijent finančne straže Ivan Josip Adam, ki stanuje v I. nadstropju v hiši št. 9 v ulici Montecucco, in ta je v samomorilki spoznal svojo 44-letno soprogo Alojzijo, ki je že 14 let bolehal za neozdravljivo boleznijo. — Adam je bil vso predminolo noč v skrbeh, kam da je šla njegova soproga, a ko je včeraj predpoludne čital v časnikih o samomoru neznane ženske, mu je takoj prišlo na um, da je to morda njegova žena. No, popoldne je šel, kakor rečeno, v mrtvašnico pri sv. Justu in se tam prepričal, da je to le prežalostna resnica.

Spretnost drznega tatu v rokavih. Minole sobote popoldne je prišel v trgovino zlatarja Janesicha, ki je na Corsu blizu velicega trga, neki jako elegantno obleden gospod. Prosil je, naj mu pokažejo kaka ženska dragocena lepoticja. Agent prodajalne mu je hitel streči in mu pokazal več raznih škatic, v katerih so bili prstani, uhani, verižice, naprsne zaponke in drugo. Gospod je natančno pregledal vsaki komad posebej in vprašal za ceno vsakega. Slednjič je izbral jako lepo in drago naprsno zaponko. — Prosil je, naj mu stavijo izbrano škatico na stran, kajti on da mora iti po denar ker da nima pri sebi potrebne svote. Dejal je dalje, da bo najbrže poslal denar po nekem svojem vslužbencu, kateremu naj izroče kupljeno zaponko. — Agent se je gospodu poklonil in ta je odšel. Na to je agent začel devati gospodu pokazane škatice vsako na svoje mesto in pri tem je zapazil, da manjka ena s parom uhanov, vrednih 2100 K. Elegantni gospod je bil namreč jako drzen in še bolj spreten tat. Policija, ki je bila takoj obveščena, se zama trudi, da bi mu prišla na sled.

Slična tatvina je bila nekoliko dni prej izvršena tudi v Trentu, vsled česar se sodi, da je tat eden in isti.

Vkradeno, zastavljeno in zopet rešeno kolo. Gospod Josip Ponzio stanujoči v ulici del Valdirivo št. 8, je včeraj predpoludne okoli 10. ure in pol prijavil na policijo, da mu je neznan uzmovič vkradel kolo (bicikelj), vredno 130 kron. Službujoči uradnik je vzel njegovo prijavo na zapisnik in mu obljubil, da se bo skrbelo za to, da se njegovo kolo dobi nazaj. A Ponzio ni nič kaj preveč zupalet tel obljubi. S policije je šel naravnost v mestno zastavljalnico in je tam izvedel, da je njegovo kolo tam zastavil za 20 kron neki javni postrežček, ki je nameščen na trgu sv. Ivana. Izvedši to, se je Ponzio takoj vrnil na policijo in tam povedal rezultat svojega pohoda v zastavljalnico. Poveljali so takoj na policijo dotičnega postrežčka, ki je povedal, da ga je s kolesom poslal v zastavljalnico neki njemu neznan, elegantno oblečen mlad človek.

Aretovana sta bila predvčerajšnjim popoldne 35-letni Mihael P., stanujoči v Roculu, in 21-letni Julij G., stanujoči v ulici Limitanea št. 7. Aretovana pa sta bila zato, ker sta v noči od 10. na 11. t. m. vkradla Josipu Ogulinu novčarko, v kateri je imel 14 K denarja in vozni „retour“ listek iz Trsta v Gorico. Ogulin, ki biva v Gorici, je bil namreč prišel po opravilih v Trst. Tu je bil pa prišel po naključju v dotiko z gori imenovanima in se z njima sprl. Navstal je bil med njimi pretep in mej pretepom sta ga bila okradla.

Neznani tatovi so predminolo noč vlomili v zalogo lesa trvdke Anton Gregorutti v ulici Giulio Cesare, blizu kolodvora državne železnice pri sv. Andreju. Vlomili so v pisarno in tam nasilnim načinom odprli predal neke pisalne mize, iz katerega so vkradli za 8 K poštinih znamk in 2 stari suknji, vredni 30 K.

Smešnica. Nekdo v Trstu je dobil brzojavko z Dunaja. Vraga. — je dejal — to je par res neznanska hitrost: Brzojavka je bila oddana na Dunaju, pa je prišla v Trst še mokra!

Koledar in vreme. Danes: Anton Padovanski: Zimomir: Zorica. — Jutri: Vasilij, škof: Radoslav: Zlatana. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 27.° Celz. Vreme včeraj lepo.

Društvene vesti in zabave.

Veliko vrtno veselico na čast našim novoizvoljenim poslancem in v proslavo naše narodne zavednosti na minolih volitvah, priredi „Citalnica“ pri sv. Jakobu v nedeljo 16. t. m. na vrtu „Kons. društva“ pri sv. Jakobu. Na vspredu so: mešani in moški zbori, godba, burka v enem dejanju „Bratranec“ in ples. Med veselico bo delovala šaljiva pošta, pri kateri se bodo kolekolevale vstopnice z narodnim kolekom. Vrt bo lepo odličen in na večer čarobno razsvetljen z balončki. Vstopnina

50 stot. K plesu gospodje 60 stot. dame 30 stotink.

„Slovenska sokolska zveza“ je založila vodnika po Pragi (načrt in seznam ulic), ki je slehernemu udeležniku letošnjega vsesokolskega zleta, neobhodno potreben, cena 30 stot., naročiti ga je pri zvezinim predsedništvu.

Tržaško kolesarsko društvo „Balkan“ je imelo svoj prvi sestanek — kakor je bilo naznanjeno — v ponedeljek, na katerega je došlo obilo števil kolesarjev. Vsem navzočim je bilo mnogo na stvari, kar je bilo razvidno po živahnem debatiranju in po splošni želji, naj novo društvo takoj prične svoje delovanje. Pravila so bila (z malenkostnimi spremembami) enoglasno vsprejeta, na kar se je določilo za ustanovni občni zbor torek dne 18. t. m. v gostilni „Balkan“, ulica Tivarnella. Vabijo se uljudno vsi ostali kolesarji ki se še niso prijavili, naj pridejo gotovo omenjenega dne.

Darovi.

Podružnici sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu so pristopili kakor ustanovni člani s svoto od 20 K sledeči:

Gg. Josip Vatovec, Valentin Bačer in sl. „Del. kons. društvo“ pri sv. Jakobu. Isti podružnici so darovali: sl. „Delavsko kons. društvo“ mesto odškodnine „Del. podpornemu društvu“ za prepustitev dvorane, na željo slednje imenovanega društva 5 K, Ban Martin 7 K.

Vesti iz Goriške.

Razmere na goriškem sadnem trgu. Deputacija „Goriškega kmetijskega društva“ in županjev iz goriške okolice je šla k županu Maraniju in mu pojasnila ogorčenje laškega ljudstva nasproti tržnim komisarjem ustmeno in v posebni spomenici, v kateri so navedeni posamični slučajji nepravice in pristranosti mestnih uslužbencev na sadnem trgu. V spomenici se omenja, da merodajni činitelji ne znajo vpoštevati okoliščin, ki prinašajo na trg svoje blago, ker, namesto da bi jim šli na roko, jim delajo take sitnosti, krivice in nezakovitosti, da jih ljudstvo ne mara več prenašati.

Neštete so pritožbe v tem oziru in nabrano je toliko takega gradiva, da se zdi človeku kar neverjetno, kako more mestni magistrat dopuščati tako zlorabljenost javne moči, ki jo poseduje od strani svojih uslužbencev napram našim narodnim kmetovalcem. Navedeno je potem več takih izgovorov, ko se je zaplenilo blago in posodo pod ničevim izgovorom. Še posodo se ne dobiva vedno nazaj ali pa še le po daljšem času. Kam zginja zaplenjeno blago, to pa vedo le plenitelji sami. Zgodilo se je, da so tudi dekli nekega laškega veleposestnika iz okolice vzeli rešeto ribeza, ker je bil baje nezrel. Dekla pa je šla poklicat svojega gospodarja; ko je prišel le ta, mu je rekel uslužbenec: „La scusi, non sapevo ch'è di Lei“ (Oprostite, nisem vedel, da je Vaše). To kaže in dokazuje v polni svetlobi strankarstvo in mržnjo do Slovencev od strani magistratovih kreator na sadnem trgu in ni treba naštevati še daljnih slučajev, ker s tem je dovolj jasno dokazano, da magistratni uslužbenci izrabljajo svojo moč v to, da šikanirajo na vse možne načine naše okoličane ali iz hudo-bije, ali iz sebičnosti, ali iz narodnega sovražstva.

Da se te škandalozne razmere odpravijo, zahteva deputacija od župana, da zabiči mestnim uslužbencem na sadnem trgu, naj ravnaajo z našimi ljudmi kakor omikanci, ter se jih pouči, da so oni tu za ljudstvo in ne ljudstvo radi njih. Magistrat naj dopsilje Goriškemu kmetijskemu društvu zdravstvene in druge tržne predpise, da lahko obvesti okoličanske posestnike. Ustanoviti se mora razsodišče, obstoječe iz tržnega komisarija, enega zastopnika c. kr. kemičnega poskuševališča in enega zastopnika Goriškega kmetijskega društva, na katero se bodo mogli obračati naši posestniki v dvomljivih slučajih in katero razsodišče naj tudi določa, kaj naj se napravi s zaplenjenim blagom.

V spomenici se še dostavlja, da za izvoz treba razpošiljati ne popolnoma zrelo sadje, ker v nasprotnem slučaju prehitro dozoreva in se pokvarja. Za kvalificiranje sadja, ki se izvažajo, so v prvi vrsti poklicana pristojna oblastva na trgih, kamor blago dospeva, nikakor pa ne ono v Gorici, od koder se razpošilja.

Županstva goriške okolice zahtevajo da se tem točkam nemudoma in popolnoma ugotovi, ker bodo v nasprotnem slučaju prisiljena izvajati skrajne posledice in si vstanoviti lasten izvozen trg. Župan je obljubil, da se bo zanimal za stvar! Torej počakajmo par dni!

Iz Stanjela nam pišejo: Dne 16. t. m. priredi naše pevsko-bralno društvo „Stanjel“ veselico z jako bogatim vspehom. Sodelovali bodo: vojaška godba iz Gorice, zbor „Stanjela“, „Kraški slavček“ iz Kobjeglave in „Dramatično društvo“ iz Trsta, ki uprizori pod vodstvom g. Jake Štokes burko „Trije tički“. Po veselici bo ples, ki bo trajal do polnoči.

„Slovensko bralno in podporno društvo“ v Gorici priredi dne 29. t. m. veliko veselico na Katarinijem vrtu. Sodelovala bodo razna društva iz Gorice in okolice. Dosedaj so priglasila svoje sodelovanje naslednja društva: telovadno društvo „Sokol“ iz Gorice in Solkana, pevska društva iz Št. Petra, iz Št. Andreža in iz Pevme. Vsposed

bo jako raznovrsten in zanimiv. Pričakovati je, da se odzovejo vsa društva posebno domača ter tako pripomorejo, da izpade veselica impozantno. Ta dan priredi goriško mesto vsakoletno tombolo, katere se posebno goriški okoličani udeležujejo v velikem številu, pa tudi mestni Slovenci se ta dan radi kažejo na Travniku. Ne pozabite dogodkov iz 14. maja ter pokažite goriškim srboritežem na dan 29. t. m. da so minuli časi, ko ste jim polnili mavhe s slovenskim denarjem za kar Vas danes zmerjajo s „ščavi“. Pokažite jim, kaka praznoba bo vladala ta dan na Travniku, ko Vas ne bo. Za to pa ta dan vsi na veselico „Slov. bral. in podpornega društva“!

Tu dobi vsakdo dovolj zabave ob zvokih godbe in krasne slovenske pesmi. Apelujemo na rodoljube iz goriške okolice, da po možnosti priporočajo posebno dekletom in mladencem, naj se ta dan imenovane veselice polnoštevilno udeležijo.

Vesti iz Istre.

Slovenščina na c. kr. okrajnem glavarstvu v Kopru. Posojilno in hranilno društvo v Ricmanjih je prejelo od c. kr. okrajnega glavarstva v Kopru tako-le obvestilo:

„St. 2086

C. k. okrajno glavarstvo
Koper, dne 28.5.1907

Spoštovanemu načelnistvu
posojilnega in hranilnega društva

Ricmanjih

Ker se tu uradnemu ukazu dne 4/5/1907 St. 1619 dosadaj ni zadostilo vzlic nazugane redovne od 10 K naloži se zadrugi redovno globo od 10 K v zmislu § 250 zak. 25/10/96 st. 220.

Ta znesek globe je plačati pri c. kr. glav. davc. uradu v Kopru.

More bitne pritožbe proti to razsodelo je predložiti v 8 dneh.

Komaj ta razsodelo postane pravo močno se bo pri kazi zamudi izterjala ta globo s pomočjo iz vršilnih korakov.

Ako načelnistvo zadruga ne zadosti sgoraj imenovanu ukazu v nadaljnjih osmih dneh, se bo zadrugi naložilo drugo redovno globo od 20 K.

N. U.

(podpis nečitljiv)

Tako mrcvarjenje našega jezika na oblasti, ki jej velika večina delokroga pripada k slovenski narodnosti, je neodpustna in izživlja ogorčenje. To pa tem bolj, ker se govori, da je vodja te oblasti — Slovenec.

Vesti iz Kranjske.

Šolske vesti. Dosedanji suplent na meščanski šoli v Krškem g. Ivan Magerl je imenovan strokovnim učiteljem na omejenem učnem zavodu. V ljudskošolski službi so imenovani gg. Ivan Erbežnik učiteljem na Bledu, Rajko Božič učiteljem v Mengšu in Edmund Lahajnar nadučiteljem v Nadjem selu. Učitelj Anton Levstek je premeščen iz Senožeč v Ljubljano, učiteljica Marija Arh pa iz Toplice v Gornjo Krko.

Ljubljani slovenske napise! Poročajo nam iz Ljubljane dne 12. junija: Občinski svet ljubljanski se je baval v sinočnji redni seji z vprašanjem javnih uličnih napisov. Po zasluzi deželnega odbora kranjskega ima središče Slovenije, bela Ljubljana, še vedno dvojezične, t. j. slovenske in nemške ulične napise. Že v seji z dne 5. junija 1894 je bil sklenil mestni zastop, da se imajo dvojezični napisi pri vseh ulicah in trgih mesta spreminiti tako, da se napravijo brez izjeme le v slovenskem jeziku. Deželni odbor, v katerem je imela ta čas klerikalno-nemška koalicija večino, pa je ta sklep mestnega zastopa razveljavil, upravno sodišče pa je to razsodbo potrdilo z motivacijo, da pristojna avtonomnim inštancom pravica do meritorne odločbe v takih zadevah po prostem izprevidu, ker ni

posebnih zakonov glede jezika za označenje ulic, cest in trgov. Vsi poznejši poskusi mestne občine, da bi se odstranili za slovensko metropolo sramotni dvojezični ulični napisi, ostali so — žal — brez vspeha. V sinočnji seji občinskega sveta prišlo je to pereče vprašanje zopet v razpravo, ker je — kakor je naglašal poročevalec notar Plantan — vendar že skrajni čas, da pridemo do

(Dalje na IV. strani)

Trgovsko podjetje z hišo na prodaj.

Radi bolezni lastnika in valed nastalih družinskih razmer, proda se iz proste roke v Gorici zelo dobro vpevajoče in vpeljano trgovsko podjetje ter hiša, v kateri se nahaja. Hiša je na zelo pripravnem kraju in v najboljšem stanu ter se valed najemščine ugodno obrestuje.

Kupna cena za hišo in podjetje z vsem inventarjem in pripravo znaša kron 64.000, od katerih ostane lahko polovica po 1/2, vknjižena l. loco. Ob enem z podjetjem vzame kupec tudi vse pogodbe in stalni krog dosedanjih odjemalcev, ter vodi isto lahko pod sedanjo firmo naprej.

Obratne glavnice zadostuje K 6000. Ker se da delokrog podjetja vsestransko prav uspešno razširiti je to zelo ugodna prilika za pridne in trgovsko izvežbane interese.

Vsa željena potrebna pojasnila daje lastnik sam. Reflektuje se le na resne kupce in so posredovalci izključeni. — Ponudbe poslati je na upravnistvo tega lista do 30. t. m. pod geslom:

„TRGOVSKO PODJETJE“.

St. 1132/07.

Razpis službe.

Občina Dekani v Istri išče za takojšnji nastop občinskega tajnika. — Letna plača K 1600 s prostim stanovanjem in z dosedaj običajnimi nagradami: za računovodstvo, ter poslovanje pri krajnem šolskem svetu in bratovščinah, v skupnem znesku K 460.

Ponudbe je nasloviti na podpisanega župana.

Županstvo Dekani

dne 10. junija 1907.

Župan: PICIGA I. r.

BARVE

RAFFAELE SPAZZALI

TRST

via Cassa di Risparmio št. 11
ogel Via Nuova

Posebnosti:

OLJA

Slikanje na emailu. — Povlake za

pode. Povlake za ladje, jahte itd.

POVLAKE

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente

Provzročča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano z 22 kolajnami na raznih razstavah in z nad 5000 zdravniškimi pričevali.

I. SERRAVALLO

TRST

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asfalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznana kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaltnih kartonih, skrilnih ploščah in vsakovrstnem lamarinu.

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolksa olja, mast za stroje, masila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane) mast za vagon, mast-vaselina za kože, mast za orožje, voščilo za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

Avtorizovano podjetje

za čiščenje in svitljenje parketov

MARCO BENIZZI, Trst, ulica Roiano 2 Telefon 1968

Cene jako zmerne. Ceniki in vzorci sob na željo brezplačno. Delo zajamčeno, največa točnost.

HOTEL BALKAN70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerno. Pečjak & Togli**HOTEL BALKAN**

svoje pravice in da se da Ljubljani pravo narodno lice. V imenu pravnega odseka stavi je konečno predlog, naj se vsi javni ulični napisi napravijo izključno v slovenskem jeziku, deželni odbor pa naj se naprosi, da pritrdi temu sklepu. Ob živahnih dobro-klicih bil je ta predlog soglasno sprejet. Konečni uspeh je sedaj v rokah deželnega odbora, katerega bi zadela težka krivda, ako bi se častna rešitev tega važnega narodnega vprašanja izjalovila. Videant consules!

Bazar v Ljubljani. Trdka Deghenghi & Com. v Ljubljani zgradi prihodnje leto v Selenburgovih ulicah obsežno moderno poslopje. V pritličnih prostorih bo nameščen velikomestni bazar.

Književnost in umetnost.

Kako je v Americi in komu se izplati onamo potovali? Napisao Hinko Sirovatka, izdaje knjižare v korist družbe sv. Cirila in Metoda (Simunić i drug), Zagreb; cena 60 st.

Pisec te najnoveje brošure je bil več let v Ameriki ter popularnim načinom in domoljubnim namenom tolmači razmere, v katere dovaja ljudi potovanje v Ameriko. Kdaj se jim to izplača, da potujejo tjakaj; česa se imajo varovati in kaj storiti, da jim bo potovanje koristno v gnotnem in moralnem pogledu. To brošuro priporočamo vsem ki so večji hrvatskega jezika.

Zakoni o ugarsko-hrvatski nagodi po izvirnicima izdao dr. Ivan pl. Bojničić, ravnatelj kr. zemaljskog arhiva. Izdala knjižara Mirka Breyer-a, Zagreb, (Ulica 29). — Cena 60 st., s pošto 70 st.

Nova Avstrija. Splošna in enaka volilna pravica je dala Avstriji novo lice, ki se najbolje zrcali v poslanski zbornici. To nam značilno predstavlja zemljevid, ki je izšel v založbi renomirane tvrdke G. Freytag & Beradt na Dunaju VII-1. Cena 2 K. Vsak volilni okraj je označen, kateri stranki pripada po svojem poslancu tako da je pregled jasn in točen. Dodan je seznam novih poslancev. Vrh tega pa so navedeni izkazi o percentualnem razmerju posamičnih narodnosti, o njih davkih in kar še more pojasniti in spopolniti podatke zemljevida samega.

Razne vesti.

Kriva vest o železniškem spoju Azije z Ameriko. Iz Petrograda poročajo, da je bila vest, ki se tiče podmorske železnice v Behringovi morski ožini, objavljena krivo vsled pogrbenega brzoglavnega izveštja. Vest se mora glasiti, da je car potrdil sklep ministerskega sveta, da se ne dovoli gradnje omenjene železnice in podmorskega tunela.

Kaj premore pismonoša. Povodom 25-letnice službovanja nekega pismonoše, je bil napravljen nastopni račun: Cenijo, da napravlja pismonoša pota na dan 32 kilometrov. Ker ima na leto prilično 335 službenih dni, torej premerja v enem letu 11.000 kilometrov. V 25 službenih letih iznaša pot, ki jo je napravil, 275.000 kilometrov. Ako se primerja s tem obseg zemlje, ki znaša na ekvatorju 40.000 kilometrov, tedaj je razvidno, da je pismonoša obšel svet sedemkrat. Se li vzame v poštev tudi pisma, časnike itd. v dnevni teži 20 do 25 kilogramov, tedaj je v 25 službenih letih znesel v hiše svojega službenega okraja 200.000 kilogramov papirja.

Lahkomiseljno izgubil karijero in življenje. Iz malenkostnih vzrokov, prav za nič sta se nedavno sprla v Tridentu rezervni častnik Hertl z aktivnim častnikom Wernikom. Konečno sta določila dvoboj pod najtežjimi pogoji. V nedeljo sta njiju spor imeli rešiti sablji. Wernik je dobil hud udarec preko čela, a Hertlu je sablja prebola srce ter se je takoj zgrudil mrtev na zemljo. Hertl je bil tega dne završil vojaške vaje ter se je imel vrniti na Dunaj, kjer je bil inženir v neki veliki tovarni strojev.

Strupene kače v Hercegovini. Kakor smo nedavno poročali, se je letos pojavilo v Hercegovini izredno mnogo strupenih kač, ki so upile že mnogo živine. Zato je vlada razpisala nagrado 50 stotink za vsako strupeno kačo. Vseled tega se je mnogo ljudi dalo na lov na gade. Ena oseba zasluži v malo urah lahko po 7 K. V relativno kratkem času je bilo ubitih že okolu 48.000 gadov.

Sprejme se — takoj priden in pošten pomočnik, star 14—16 let izučen v prodaji jestvin. — Josip Mahnič, Bazovica. (676)

Mladenšč 24 let star, zmožen vrtnarstva, išče službe pri gospodi. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. (679)

Iščem dobre mizarje. Josip Rože, ulica Giulia štev. 15, mizar. (680)

Restavracija Berger

pod gradom
Senčnati vrt — krasen razgled
MODERNO KEGLJIŠČE.
Velika dvorana za društva in za bavnice sestanke je na razpolago.
S spoštovanjem Marija Koller.

SLIKAR - DEKORATER
Giuseppe de Franceschi
Trst, ulica Boschetto štev. 6
izvršuje vsakojako slikanje sob v različnem modernem skladu
Tapeciranje s papirjem.
DELO DOVRŠENO. CENE ZMERNE.

Poprava in komisijska zaloga dvokoles

pri
Batjel-u
GORICA, via Duomo 3
Prodaja tudi na mesečne obroke
Ceniki od Waffenrad, Dürkopp-Diana itd. franko.

ANTON SKERL
mekanik, zapriseženi zvedenec.
Trst - Carlo Goldenijev trg II. - Trst
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljač in prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov
Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.
TELEFON štev. 1734.

DROGERIJA Josip Zigon
Filijalka na Proseku štev. 140
Izbor drog, barv, šopčev, pekani parfumov, ša. mila. — Zaloga mineralne vode, voska za parkete, na mure pripravljene sirupa tamarinde, malineve itd. itd.

Velika zaloga istrjanskega in dalmatinskega vina, belega in črnega iz najboljih kleti, marsala I. vrste na debele in drobne
Pošilja na dom brezplačno vsako količino, izven Trsta franco postaja Trst po konkurenčnih cenah. Ul. Giov. Boccasolo 11
FRATELLI de GIOIA, Trst

BOGOMIL PINO
bivši urar v Sežani
ima svojo novo
prodajalnico ur
v TRSTU
ulica Vincenzo Bellini štev. 13
nasproti cerkve sv. Antona norvega
Prodaja vsakovrstne ure in popravlja iste po zmernih cenah in z jamstvom.
Slovenci! Podpirajmo „Dijaško podporno društvo“ v Trstu

V gostilni „Al Bivio“
pri sv. Ivanu
v bližini tramvajske postaje, vrši se vsako nedeljo in praznik
javen ples
na prostem v prostranem senčnatem vrtu. — V salonu je na razpolago občinstva najmodernejši veliki Orkestron. — Izbrana vina; Dreherjevo pivo I. vrste. — Točna postrežba.
Za mnogobrojen obisk se priporoča lastnik
Nazarij Grižon.

Odlikovana tovarna glasovirjev
E. Warbinek
Trst, Piazza Carlo Goldoni 12
(vogel Corso - Via Nuova)
Specijaliteta pianinov, glasovirjev svetovnih tvrdk Steinwey in Jons v New-Yorku, Schweighofer itd.
Elekt. pianini, orkestroni, harmoniji
Izposojeuje. — Menjuje. — Daje na obroke. Popravlja. — Akordira po zmernih cenah.

F. Pertot urar
Trst, ulica Poste Nuove 9
Žepne ure najboljših tovarn
Najnovejše stenske ure. Izbor ur za birmo in za darila. Popravlja po zelo nizkih cenah.

Sobni slikar in lakirar **GIORGIO PRIFTI, Trst**
ulica San Michele štev. 5
Slika sobe v vsakojakem umetniškem slogu, izvršuje tapecirarska dela s papirjem, prevzema dela novih zgradb. CENE ZMERNE

Letovišče Vipava — Hotel ADRIJA

Zelo romantičen kraj, oddaljen od Trsta, 1 uro po železnici do Stanjela, 1 uro z vozom do Vipave. — Vsako nedeljo in praznik omnibus iz Vipave v Stanjel in nazaj. — Odhod iz Stanjela 10-15 zjutraj, iz Vipave v Stanjel k večernemu vlakcu, ali po zahtevi gostov.
Vožnja stane do Vipave 1 krono. — HOTEL ADRIJA ima svoje vrtove tako imenovane „pod Skalo“, kjer je izvir Vipave.
Toči se najboljša vipavska vina iz kleti grofa Lantierija in Plzensko pivo prve vrste. — Kuhinja izvrstna, postrežba točna, cene zmerno.
Voditelj M. Wassmayer
Hôteljer.

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN
MIZARSKE ZADRUGE
v GORICI-SOLKAN
TRST VIA DEI RETTORI (ROSARIO)
PALAČA MARENZI
PODRUŽNICE: SPLJET, REKA
TELEFON N. 1631

NOV DOHOD.

Perkal, zefir, saten, batist, four-lardin v barvah, batist bel in črn
gladek in delan v veliki izberi in po najzmernejših cenah pri

Succ. Pietro Tavalato Trst

CORSO štev. 19.